

MUZEJ
SAVREMENE
UMETNOSTI
VOJVODINE

MUZEJ SAVREMENE UMETNOSTI, BEOGRAD

Akcione forme

Retrospektivna izložba Ilije Šoškić | MSUV | MSUB

12/10–24/12/2018

Akcione forme

Retrospektivna izložba Ilije Šoškić

Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Dunavska 37, Novi Sad
Otvaranje u petak, 12. oktobra 2018. u 19 časova

Muzej savremene umetnosti, Ušće 10, Beograd
Otvaranje u subotu, 13. oktobra 2018. u 13 časova

Kustosi izložbe: dr Zoran Erić, MSUB i Nebojša Milenković, MSUV

Izložba ***Akcione forme*** je prva retrospektiva Ilije Šoškića koja se održava u čitavom post-jugoslovenskom kulturnom prostoru. Takođe, to je prva izložba koju Muzej savremene umetnosti i Muzej savremene umetnosti Vojvodine organizuju zajednički, i istovremeno će se održavati u Beogradu i Novom Sadu. Konceptija izložbe kustosa Zorana Erića i Nebojše Milenkovića osmišljena je i prilagođena izlagačkim prostorima oba muzeja.

U segmentu izložbe u Novom Sadu fokus je na radovima sa telom, te Šoškićevom ideološki osvešćenom delovanju u javnoj sferi. Reč je o ranim performansima, akcijama i živim slikama (*tableau vivant*) koje umetnik realizuje tokom prve polovine sedamdesetih u Italiji, ali i tokom čestih nastupa u Studentskom kulturnom centru u Beogradu. Posebno su akcentovane one aktivnosti koje, u krajnjem ishodu, dovode do otelotvorenja poznatog avangardističkog načela po kom umetnik sâm postaje vlastitom umetnošću. Navedena faza kulminaciju doživljava najradikalnijim i svakako najpoznatijim Šoškićevim radom *Maksimalna energija – minimalno vrijeme* (1975), performativnim gestom revolverskog pucnja u zid rimske galerije *L'Attico*, koja u tom trenutku predstavlja epicentar svetske avangarde. Antipod ovom činu jeste višegodišnje uzdržavanje od umetnosti i potpuna posvećenost motociklizmu, koja takođe otelovljuje još jedan od ključnih principa Šoškićeve umetničke i životne filozofije: princip neprekinutog kretanja i nomadizma.

U beogradskom delu postavke akcenat će biti na konceptualnim celinama *SATOR, Trap / Traphos, Paralele*, kao i pojedinačnim radovima svedenih ali i kompleksnih geometrijskih formi. Ti radovi proizvod su Šoškićevog interesovanja za matematičke aksiome i probleme, kao i filozofske postulate, čijem istraživanju se posvećuje tokom osamdesetih. Krećući se između matematike, filozofije i mitologije, Šoškić na specifičan način promišlja odnos čoveka prema prirodi, što čini i posebnu nit koja se provlači kroz niz radova (*Korota i suša, Zigota, Krug kvadrat*, itd.). Odstupajući od umetnosti kao „velike istorije“, u ovom periodu svog stvaralaštva Šoškić pronalazi „male niše“ za formulisanje drugačije umetničke pozicije, tako što stečena iskustva „živih slika“ i performansa počinje da upisuje u prostorne ambijente i instalacije koje nakon umetnikovih akcija ostaju kao artefakti. Idejna postavka navedenih celina prati sâm proces umetnikovog razmišljanja – počev od skica, polazišta za radove s umetnikovim tekstualnim objašnjenjima, preko foto dokumentacije akcija i performansa, sve do realizovanih objekata i instalacija.

Kroz dijalog dva segmenta jedne izložbe koja nije hronološki podeljena, već prati konceptualne celine u radu umetnika, izvedena je i sintagma za naziv izložbe: *Akcione forme*. Polazište je u terminu Marija Diakona „Forma u akciji“ iz koga je izvedena višeznačenjska kovanica koja u mogućem nivou čitanja spaja dve ključne reči segmenata izložbe u Novom Sadu – akcija i Beogradu – forma.

Ilija Šoškić (Dečani, 1935) jedinstvena je stvaralačka figura i po brojnim identitetskim obeležjima njegove ličnosti: sportista, umetnik, performer, „šezdesetosmaš“, radikalni levičar, teoretičar, i motociklista. Istovremeno pripadajući i delujući u različitim kulturama (evropskoj, italijanskoj, jugoslovenskoj, crnogorskoj, hrvatskoj, srpskoj) Šoškić je uspeo da ostane ono što je bio i na početku svoje karijere – radikalni (neo)avangardista, gerilac ali i umetnik metafizičar koji, iako ne uspeva da promeni društvo, svojim radom i angažmanom pomera granice percepcije umetnosti ne samo kao prostora političke borbe, nego i filozofskog promišljanja smisla kao preduslova za društveni i umetnički opstanak. Šoškić je pripadnik prve generacije jugoslovenskih umetnika koji su radili u duhu novih umetničkih praksi. Pre umetnosti bavio se sportom i bio je državni prvak i reprezentativac SFRJ u bacanju kladiva. Umetničku školu završio u Herceg Novom, studirao na Akademiji likovnih umetnosti u Beogradu i na Umetničkoj akademiji u Bolonji (Accademia di belle arti). Od 1969. do 1972. godine živio je u Bolonji, a od 1972. u Rimu. Svetsku afirmaciju stekao saradnjom sa legendarnom rimskom galerijom *L'Attico* gde je izlagao zajedno sa Janisom Kunelison, Luidijem Ontanijem, Mikelandelom Pistoletom i drugima. O njemu su pisali poznati kritičari poput Emilija Vile, Akila Bonita Olive, Marija Diakona. Izlagao na najznačajnijim međunarodnim ali i jugoslovenskim umetničkim manifestacijama (Bijenale u Veneciji, Trigon, Jugoslovenska dokumenta, Aprilski susreti, itd.). Kao predavač gostovao je na najznačajnijim evropskim umetničkim akademijama (Diseldorf, Rim, itd.). Umetnička praksa Ilije Šoškića proteže se kroz više od pet decenija, a njegov rad obuhvata elemente performansa, živih slika (*tableau vivant*), umetnosti ponašanja, gerilske umetnosti, kulturnog i političkog mita, matematike i metafizike prirode.

